UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Processus iudiciarius panormitani

Johannes <Urbach>

Parisius, Millesimo quinge[n]tesimo octauo

Preparatoria iudicij

urn:nbn:de:hbz:466:1-70756

Visual Library

in.c.ſi.de hereticis li.vi.idem dicendum de inferio
ri a ꝑncipe vt eſt tex.in.l.i.ff.a quibus appel.nō lz.

¶ Preparatoria iudicij

PRimo ergo de iudicio ordinario videnduz an
tēꝙ tamē ad ipſius expeditionē accedā. pri-
mo eſt aduertēdū ꝙ ſunt q̄daz preparatoria ad ip̄z
iudicium ſcꝫ vt prehabeatur quedā inueſtigatio et
premeditatio matura per qua mēte ⁊ corde ſe p̄pa
rent iudex et partes maxime actor ad iudiciuz ſub
intrandū vel nou eſt iſto modo intelligendo ponit
Guil.in ſpecu.ſpecialē rubricam de p̄paratorijs iu
dicioꝝ in parte ſecūda rubrica.i.vz vt agere volens
vel accuſare.primo cōſulat amicos/videat an ha-
beat ꝓbationē. et vtrū expediat ſibi litem mouere
ꝓuideat ſibi de aduocato bono cū peritoribus con
ferat/et ſe premuniat/alioquin cum minus peritis
ꝑibit vt iudas de pe.d.v.c.nōne iudas qꝛ litis euē-
tus dubius eſt/ ⁊ ex quo actor inſtante aduerſario
cogitur litem ꝓſequi hinc eſt ꝙ inducię deliberato
rie nō ꝯcedūtur de his ⁊ alijs articulis inueſtigan-
dis.vide in ſpecu.loco vbi ꝓxime dicto.Itez iudex
in cauſa criminali debet prius examinare perſonā
accuſatoris qua intentione moueatur et cuius opi
nionis ſit. Item in cauſa iniuriarum iudex de
bet laborare ad componendū partes:in qua actio
ne potiſſime ꝓcedit compoſitio.xl.di.c.ſtudenduz.
Sciendū etiā ꝙ in ciuilibus cauſis iudex debet la-
borare ad ꝯpoſitionem.vt habet de mu.peti.c.i.et
maxime ꝓcedit cōpoſitio actore dicente vt in addi
ti.ſpecu.no.Io.an.in ti.ꝓxi.alle. Unde ibi dīt ſpe-
culator nemī expedit vt nimis facilis ſit ⁊ ꝓmpt⁹
ſit ad litigandū propter anime periculum. nam di

citur in euangelio. Math.v. Si quis voluerit iniu-
riam tuam tollere et tecum contēdere in iudicio ⁊c̄
math.v.xiiij.q.i.§.i. ¶ Additio. Et propter ſimiles
diſſenſiones et litigia leditur res publica.l.ſi quis
ingeniū.§.ī ciuilibus.ff. de capti.⁊ poſtli. Et apl's
ait. ſecularia iudicia ſi habueritis pctm̄ eſt ī vobis
⁊ vos ꝯtēptibiles deo facietis.i.ad Cor.vi.vi.q.i.i
§.ex his.xiiij.q.i.in prin. et maxime non expedit
clericis qꝛ nemo militans deo implicet ſe negociis
ſecularibꝰ.ij.ad Thi.ij.ne clerici vl' mona.c.i. mul
tominus religioſis.xvi.q.i.c.monachi.quia ſeruoſ
dei non oportet litigare.de ſy.c.vlti. Itē non expe-
dit ꝓpter dubiū litis euentū vt dixi d̄ cauſa poſſeſ.
⁊ ꝓpri.paſtoralis in princ. ꝓmptior ergo quiſq3 ſit
ad conponēdū q̄ ad contendēdū de tranſ.ca.ſi.cu3
ſimilibus. Talia et ſimilia dicuntur preparatoria.
ꝑnitū dici preparatoria illa que precedūt litis con
teſ.vt dicit Guil.angelicus. ꝓ hoc facit quod dicit
Guil.in ſpecu.in prin.parte ſecunda.x.i. vbi dicit
q̄ ordo iudiciarius ꝓprie dicitur in iſtis conſiſtere
que aguntur inter litis conteſt.⁊ ſniam cu3 litis cō
teſtatio ſit exordium et ante eam nō dicatur quis a
gere ſed agere velle vt.l.amplius non peti.ff.rē ra
tā haberi.et ergo ea que precedūt litis conteſta.nō
ſunt ꝓprie de ordine ſed preparatoria dicūtur.⁊ d̄
his eſt totus primus liber decretaliū et principiu3
ſecundi libri vſq3 ad ti.de lit.conteſ. et illud qd̄ tra
ctat Guil.in ſpe.in tota prima pte v3 circa ꝑſonas
iudicium arbitrorum et aſſeſſorū.actoris rei ⁊ alio
rum perſonarum ſuo vel alieno nomine agentium
vel defendentium aut anmiculum preſtantium ī
iudicio īteruenientium.et etia3 ī ſecūda parte vſq3
ad titulū de litis cōteſt. Sūt et alia preparatoria q̄

etiā ꝯpetūt poſt litiſconteſt. ꝺ quibus in ſpe. de dila. §. i. v. de ꝑparatoria de q̄bus ſuo loco patebit.

Proceſſꝰ iudi: diuidit i tres p

tes. ¶ Iſtis premiſſis venio ad ꝓpoſitū ſcʒ ad declaratōeʒ ꝓceſſus et ordinis iudiciarij regulati totū ipm ꝓceſſum diuidēdo in tres partes. ſicut etiā diuidit ſpecu. in p̄te ſcd̄a in principio pars prima a prima vocatione ſiue citatione incipit ⁊ durat vſqꝫ ad litis ꝯte. excluſiue. ſcd̄a pars incipit a litis cōteſtatione ⁊ durat vſqꝫ ad ſniam diffinitiuā excluſiue. tertia incipit a ſnia diffinitiua et durat vſqꝫ ad eiꝰ effectualē executionē ſi nō fuerit appellatū. alꝭs fuerit appellatū ſuſpēdit executio quouſqꝫ appllationis cā fuerit finita. ꝺ iureiu. veniētes cū ſuiſꝯcor.

De hiſq̄ expediunt i p̄ia p̄te

iudicij. ¶ In prima parte expediuntur illa que occurrūt circa cōpetētiā vel incōpetētiā iudicis ⁊ eiꝰ iuriſdictionē. vʒ an iuriſdictionē habeat in reū vel non. et ſi habeat an ſit declinabilis vel recuſabilis Item circa perſonaʒ actoris legittimā an hēat pſonā ſtandi in iudicio vel nō. de habilitate ⁊ ydoneitate pſone rei non queritur nec diſputat̄ qꝛ ex quo vocatur ad iudiciū qualiſcūqꝫ ſit ſe defendere poteſt. Unde dicitur ſi diabolus eſſet in iudicio vt reus nō eſſet defenſio ſibi deneganda cuʒ ſit iuris et equitatis naturalis de excep. cū inter. Vn̄ dicit ibi Inno. ꝙ reus nō hʒ firmare vel legitimare pſonam ſuam in iudicio ſed hoc ipo firmabit ꝙ vocatus eſt cū neceſſario habeat reſpondere de iudi. c. intelleximus Et iudicium redditur in inuitū. ff. de vborum obliga. inter ſtipulāteʒ et hoc in reo neceſſario. Itē que

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN